

พฤติกรรมการใช้พจนานุกรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต

อาจารย์จรรยา เกณี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้พจนานุกรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตที่เรียนรายวิชา Grammar & Writing Skills ในภาคปลายปีการศึกษา 2552 จำนวน 16 คน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาว่า 1) นิสิตคุ้นเคยกับการใช้พจนานุกรมมากน้อยเพียงใด 2) วัตถุประสงค์ของการใช้พจนานุกรมของนิสิต และ 3) พจนานุกรมมีส่วนช่วยในการเรียนรายวิชา Grammar & Writing Skills ได้มากน้อยเพียงใด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยคิดเป็นร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับการใช้พจนานุกรม แต่ยังมีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร 2) นิสิตใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำ ประเภทของคำ การสะกดคำ ตัวอย่างการใช้คำ และคำเหมือน / คำตรงข้าม และ 3) พจนานุกรมมีส่วนช่วยในการเรียนรายวิชา Grammar & Writing Skills อย่างมาก เนื่องจากพจนานุกรมช่วยให้นิสิตทราบว่าคำนั้นใช้อย่างไรในประโยค มีคำใดบ้างที่มักปรากฏร่วมกับคำคำนั้น นอกจากนี้พจนานุกรมยังมีส่วนช่วยให้นิสิตทราบว่าคำนั้นสะกดอย่างไร ข้อสังเกตคือนิสิตในกลุ่มตัวอย่างใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ มากกว่าอังกฤษ-ไทย หรือ ไทย-อังกฤษ เพราะต้องการดูตัวอย่างการใช้คำนั้นในประโยคเพื่อนำไปเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ แต่ประสบปัญหาในการใช้ เนื่องจากไม่ทราบว่าจะต้องหาคำใดให้ตรงกับความต้องการของตน ดังนั้นผู้เรียนภาษาอังกฤษควรได้รับการฝึกฝนให้ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ ในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยให้นิสิตเขียนเรียงความภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น นอกจากนี้แล้วนิสิตควรทราบด้วยว่ามีข้อมูลประเภทใดบ้างที่จะหาได้จากพจนานุกรมเพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากพจนานุกรมได้อย่างเต็มที่

Abstract

This paper which reports a behavioral study of students' use of dictionaries seeks to investigate (1) whether the students are familiar with the use of a dictionary, (2) what they use it for and (3) how a dictionary helps them while they are studying the course, Grammar & Writing Skills. The subjects were 16 students registered in the course referred to above, in the second semester of academic year 2009. A questionnaire was used to collect data and the data were analyzed in terms of percentage. It was found that (1) most students were familiar with the use of a dictionary but they couldn't remember the order of the alphabet (2) they used a dictionary to look for meanings, parts of speech, spelling, usages and synonym/antonym and 3) they viewed a dictionary as a necessary tool in studying this course because it helped them to use the words they wanted in sentences. It was also found the students preferred to use a mono-lingual dictionary.

คำศัพท์มีบทบาทสำคัญในการเขียนของผู้เรียนภาษาและความผิดพลาดด้านคำศัพท์ ถือเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของผู้เรียนภาษาประสพ วิธีการหนึ่งของผู้เรียนภาษาส่วนใหญ่ใช้ในการแก้ปัญหานี้คือการใช้พจนานุกรม (Garcia, 2006) ; Summers (1991) กล่าวไว้ว่าในการอ่านผู้เรียนอาจจะใช้บริบทช่วยทำให้เข้าใจคำศัพท์ที่ยากได้ แต่สำหรับการเขียน ผู้เรียนต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์นั้นๆ มากพอที่จะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องและ Summers เห็นว่าพจนานุกรมเป็นแหล่งข้อมูลที่หาได้ง่ายที่สุดแหล่งหนึ่ง พจนานุกรมที่ผู้เรียนภาษาใช้มีทั้งที่เป็นภาษาเดียวและที่เป็นสองภาษา Jacobs (1989) เขียนไว้ว่าผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมที่เป็นภาษาเดียว คือแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์ในการเรียนรู้ภาษาที่เป็นเป้าหมายต่อไป และ Baxter (1980) ได้ต่อต้านการใช้พจนานุกรมที่เป็นสองภาษาคือแปลคำศัพท์เป็นภาษาแม่ของผู้เรียน โดยกล่าวว่าการใช้พจนานุกรมแบบนี้เป็นอันตรายต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่เป็นเป้าหมาย อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนรู้คำศัพท์ ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้วิธีใช้คำศัพท์นั้นในประโยค รวมถึงไวยากรณ์เกี่ยวกับคำศัพท์นั้น ซึ่งพจนานุกรมที่เป็นสองภาษามักจะไม่มีข้อมูลเหล่านี้ ในขณะที่เดียวกัน Summers (1991) และนักวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบางท่านอาจจะไม่สนับสนุนแนวคิดเรื่องการใช้พจนานุกรมที่เป็นภาษาเดียว เช่น Lupescu และ Day (1993) ทั้งสองคนเห็นว่าการใช้พจนานุกรมที่แปลจากภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาแม่ของผู้เรียนมีส่วนช่วยในเรื่องความเข้าใจและการเรียนรู้คำศัพท์ได้ดี

ในด้านการเขียน ความผิดพลาดส่วนหนึ่งเป็นความผิดพลาดด้านคำศัพท์ ความผิดพลาดด้านคำศัพท์อาจจะเกิดจากความสับสนในการเลือกใช้ความหมายหลายๆ ความหมายสำหรับคำศัพท์แต่ละคำการที่พจนานุกรมให้ความหมายหลายความหมายสำหรับศัพท์แต่ละคำ นอกจากจะเป็นข้อดีแล้ว อาจเป็นประเด็นหลักที่ทำให้ผู้ใช้พจนานุกรมเกิดความสับสนในการเลือกใช้ความหมายที่เหมาะสม Coady (1997) ได้พูดถึงประเด็นนี้ไว้ในบทความของเขาพร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่า แม้แต่ผู้ใหญ่ซึ่งน่าจะมีประสบการณ์จากการเรียนรู้ภาษาแม่ที่มากพอก็ยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกใช้ความหมายที่ถูกต้องได้

Nesi และ Meara (1994) ได้สำรวจความผิดพลาดที่เกิดจากการใช้พจนานุกรมเพื่อช่วยในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยทั้งสองพบว่าผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ใหญ่เขียนประโยคซึ่งไม่ถูกต้องเนื่องจากการเข้าใจความหมายที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมผิด และผู้เรียนมักคิดว่าสามารถหาคำแปลจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (one-to-one relationship) ผลก็คือการเขียนประโยคซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

Summers (1991) กล่าวว่า ผู้เรียนภาษามีปัญหาเกี่ยวกับคำบางคำ ทำให้ไม่สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำเหล่านี้ ซึ่งจะส่งผลต่อความถูกต้องในการใช้คำเหล่านี้เขียนประโยค คำที่เป็นปัญหาคือคำที่มีหลายความหมาย กริยาวลี และคำนามที่มีคำขยายหลายๆ คำ

Martin (1998) กล่าวว่า พจนานุกรมที่เป็นสองภาษาจะเป็นอุปสรรคมากกว่าจะเป็นตัวช่วยในการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียนภาษาที่อยู่ในชั้นกลางหรือชั้นสูง McCarthy (1990) เสนอแนะว่าพจนานุกรมที่เป็นสองภาษามีความสำคัญ แต่เป็นเครื่องมือที่มีข้อจำกัด

ความสำเร็จในการใช้พจนานุกรมประการหนึ่งคือการเลือกใช้คำที่ถูกต้อง Scholfield (1982) กล่าวว่า กระบวนการเลือกคำที่เหมาะสมจะเกี่ยวข้องกับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ประสพการณ์ในการใช้พจนานุกรม ความรู้เกี่ยวกับคำนั้น และวิธีการเลือกที่เหมาะสม

งานวิจัยหลายชิ้นให้ความสนใจกับการใช้พจนานุกรมในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Scholfield, 1982 ; Grabe and Stroller, 1997 ; Lupescu and Day, 1993 ; Hulstijn, 1993 ; Summers, 1993) แต่งานวิจัยของ Christianson (1997) เน้นเกี่ยวกับการใช้พจนานุกรมในบริบทของการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

Christianson กล่าวว่าทุกๆ ที่ผู้เรียนภาษาใช้พจนานุกรมในการเขียนงานแล้ว แต่ความขัดแย้งด้านการสื่อสาร (Communication conflicts) ก็ยังเกิดขึ้น สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งด้านการสื่อสารแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นเพราะตัวพจนานุกรมที่ผู้เรียนภาษาเลือกใช้ เช่นไม่มีข้อมูล

เกี่ยวกับคำที่มักปรากฏร่วมกัน (collocation) หรือตัวอย่างประโยค ส่วนที่สองเกิดจากตัวผู้เรียนภาษาขาดทักษะในการค้นหาคำในพจนานุกรมและไม่สนใจประโยคตัวอย่างที่ปรากฏในพจนานุกรม และอาจเป็นไปได้ว่าผู้เรียนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลด้านไวยากรณ์ที่กล่าวไว้ในพจนานุกรม

เมื่อได้ศึกษาข้อมูลข้างต้นนี้แล้ว ผู้เขียนได้สำรวจการใช้พจนานุกรมของนิสิตที่เรียนรายวิชา Grammar and Writing Skills ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นนิสิตหญิง 14 คน และนิสิตชาย 2 คน นิสิตหญิงศึกษาอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ 7 คน คณะวิทยาศาสตร์ 4 คน และคณะวิศวกรรมศาสตร์ 3 คน นิสิตชายศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 1 คน และคณะครุศาสตร์ 1 คน โดยใช้แบบสอบถาม (ภาคผนวก 1) ให้นิสิตประเมินพฤติกรรมการใช้พจนานุกรมของตนเอง

วัตถุประสงค์ในการสำรวจครั้งนี้คือเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้พจนานุกรมในการเรียนของนิสิต และเพื่อดูว่าพจนานุกรมจะมีส่วนช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรายวิชา Grammar and Writing Skills ได้มากน้อยเพียงใด

การสำรวจนี้ต้องการจะตอบคำถามว่า

1. นิสิตมีความคุ้นเคยกับการใช้พจนานุกรมมากน้อยเพียงใด
2. นิสิตส่วนใหญ่ใช้พจนานุกรมเพื่อวัตถุประสงค์ใด
3. พจนานุกรมจะมีส่วนช่วยในการเรียนการสอนรายวิชา Grammar and Writing Skills ได้มากน้อยเพียงใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ

1. ทราบพฤติกรรมการใช้พจนานุกรมของนิสิต
2. ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้พจนานุกรมของนิสิต

นิยามศัพท์

Talking Dictionary หมายถึง พจนานุกรมที่ไม่ได้อยู่ในรูปของหนังสือ แต่เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่พกพาได้ และผู้ใช้สามารถฟังว่าคำที่ต้องการนั้นออกเสียงอย่างไรได้ด้วย

On-line Dictionary หมายถึง พจนานุกรมที่ผู้ใช้สามารถค้นหาคำศัพท์ที่ต้องการได้โดยการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต

ผลการสำรวจ

คำถามข้อ 1 นิสิตคิดว่าจะหาข้อมูลใดต่อไปนี้ได้จากพจนานุกรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 1 ข้อมูลที่นิสิตคิดว่าจะหาได้จากพจนานุกรม

ประเภทข้อมูล	จำนวนนิสิตที่เลือกคำตอบนี้คิดเป็นร้อยละ
ความหมายของคำ	100
ประเภทของคำ (parts of speech)	100
การสะกดคำ	100
ตัวอย่างการใช้คำ	100
ประเภทข้อมูล	จำนวนนิสิตที่เลือกคำตอบนี้คิดเป็นร้อยละ
คำเหมือน/คำตรงข้าม	100
การออกเสียง	94
ข้อมูลพิเศษเกี่ยวกับคำศัพท์นั้น ๆ	75
คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	69
อักษรย่อต่าง ๆ	50
ตำแหน่งของคำในประโยค	50
การผันคำกริยา	44
อุปสรรค/ปัจจัย (prefix / suffix)	44
คำที่มักปรากฏร่วมกัน (collocation)	38
รูปของคำต่าง ๆ ที่มีรากศัพท์เดียวกัน	31
การแยกพยางค์ของคำ	31

ตารางที่ 1 นี้เสนอข้อมูลเรียงตามลำดับร้อยละจากมากไปหาน้อยตามตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในตารางคำนวณ จากจำนวนนิสิตที่เลือกคำตอบแต่ละข้อว่าเป็นร้อยละเท่าใดของจำนวนนิสิตทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่านิสิตทุกคนในกลุ่ม

ตัวอย่างคิดว่าข้อมูลที่จะหาได้จากพจนานุกรมคือ ความหมายของคำ ประเภทของคำ การสะกดคำ ตัวอย่างการใช้คำ และคำเหมือน/คำตรงข้าม

คำถามข้อ 2 จากประสบการณ์นิสิตเคยหาข้อมูลได้จากพจนานุกรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 2 ข้อมูลที่นิสิตเคยหาจากพจนานุกรม

ประเภทข้อมูล	จำนวนนิสิตที่เลือกคำตอบนี้คิดเป็นร้อยละ
ความหมายของคำ	100
การสะกดคำ	100
คำเหมือน/คำตรงข้าม	94
ตัวอย่างการใช้คำ	69
การออกเสียง	63
ประเภทของคำ	63
คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	50
ตำแหน่งของคำในประโยค	38
การผันคำกริยา	31
ประเภทข้อมูล	จำนวนนิสิตที่เลือกคำตอบนี้คิดเป็นร้อยละ
รูปของคำต่าง ๆ ที่มีรากศัพท์เดียวกัน	31
อุปสรรค / ปัจจัย (prefix / suffix)	31
อักษรย่อต่าง ๆ	25
ข้อมูลพิเศษเกี่ยวกับคำศัพท์นั้น ๆ	25
การแยกพยางค์ของคำ	19
คำที่มักปรากฏร่วมกัน	19

ตารางที่ 2 เสนอข้อมูลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย เช่นเดียวกับตารางที่ 1 ตามตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในตารางคำนวณจากนิสิตที่เลือกคำตอบแต่ละข้อว่าเป็นร้อยละเท่าใดของจำนวนนิสิตทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง นิสิตทุกคนในกลุ่ม

ตัวอย่างเคยใช้พจนานุกรมในการหาความหมายของคำและการสะกดคำ ส่วนข้อมูลประเภทอื่นนั้นกลุ่มตัวอย่างอาจจรรู้ว่ามีอยู่ในพจนานุกรมแต่ไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลเหล่านั้น

คำถามข้อ 3 พจนานุกรมที่นิสิตใช้และความถี่ในการใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พจนานุกรมในรูปของหนังสือที่นิสิตใช้และความถี่ในการใช้

ประเภทของพจนานุกรม	ความถี่ในการใช้		
	บ่อยที่สุด	ปานกลาง	ไม่ใช้เลย
อังกฤษ-อังกฤษ (81.25%)	38.46%	53.84 %	7.69%
อังกฤษ-ไทย (37.5 %)	33.33%	83.33%	-
ไทย - อังกฤษ (12.5%)	-	100 %	

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พจนานุกรมที่เป็น Talking dictionary และความถี่ในการใช้

ประเภทของพจนานุกรม	ความถี่ในการใช้		
	บ่อยที่สุด	ปานกลาง	ไม่ใช้เลย
อังกฤษ-ไทย (81.25 %)	53.84%	38.46%	-
อังกฤษ-อังกฤษ (68.75%)	72.72%	45.45 %	-
ไทย - อังกฤษ (62.5%)	30%	70 %	-

จากตาราง 3.1 นิสิตใช้พจนานุกรมอังกฤษ - อังกฤษ มากที่สุด อันดับสองและสามคือพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย และพจนานุกรมไทย-อังกฤษ ตามลำดับ และความถี่ในการใช้พจนานุกรมทั้ง 3 ประเภทอยู่ในระดับปานกลาง

จากตาราง 3.2 นิสิตใช้ Talking dictionary อังกฤษ-ไทย มากที่สุด อันดับสองและสามคือ Talking dictionary อังกฤษ-อังกฤษ และไทย-อังกฤษตามลำดับ และนิสิตใช้ Talking dictionary 2 ประเภทแรกบ่อยที่สุด ส่วน Talking dictionary ไทย-อังกฤษ นิสิตใช้ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ On-line dictionary และความถี่ในการใช้

ประเภทของพจนานุกรม	ความถี่ในการใช้		
	บ่อยที่สุด	ปานกลาง	ไม่ใช้เลย
อังกฤษ-อังกฤษ (75%)	66.66 %	33.33 %	-
อังกฤษ-ไทย (62.5 %)	60 %	40 %	-
ไทย - อังกฤษ (43.75%)	14.28 %	85.71 %	-

จากตาราง 3.3 นิสิตใช้ On-line dictionary อังกฤษ-อังกฤษ มากที่สุด อันดับสองและสามคือ On-line dictionary อังกฤษ-ไทย และไทย-อังกฤษ ตามลำดับ และนิสิตใช้ On-line dictionary 2 ประเภทแรกบ่อยที่สุด แต่ใช้ On-line dictionary ไทย-อังกฤษในระดับปานกลาง

คำถามข้อ 4 วัตถุประสงค์ในการใช้พจนานุกรมที่ระบุในข้อ 3

นิสิตในกลุ่มตัวอย่างตอบว่าใช้พจนานุกรมเพื่อหาความหมายมากที่สุด เพื่อการออกเสียง เพื่อต้องการหาคำเหมือน/ คำตรงข้ามและเพื่อการเขียนเรียงความและหาตัวสะกด

คำถามข้อ 5 เหตุผลในการเลือกใช้พจนานุกรมที่ระบุในข้อที่ 3 มากที่สุด

นิสิตที่ใช้พจนานุกรมในรูปแบบของหนังสือเพราะมีคำศัพท์มาก มีตัวอย่างการใช้ให้เห็นชัดเจน นิสิตที่ใช้ Talking dictionary เพราะสะดวกในการพกพา ใช้งานง่าย และสามารถค้นหาคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว นิสิตที่ใช้ On-line dictionary เพราะใช้งานง่าย และสามารถค้นหาคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว

คำถามข้อ 6 นิสิตใช้พจนานุกรมเพื่อประเด็นต่อไปนี้มากน้อยแค่ไหน (โปรดตอบทุกประเด็น)

ตารางที่ 4 ประเด็นในการใช้พจนานุกรม

ประเด็น	การใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การอ่าน	50 %	18.75 %	31.25 %	18.75 %	-
การเขียน	37.5 %	62.5 %	18.75 %	-	-
การฟัง	-	12.5 %	43.75 %	43.75 %	18.75 %
การพูด	-	18.75 %	43.75 %	31.25 %	25 %

ตารางที่ 4 แสดงว่านิสิตใช้พจนานุกรมเพื่อการอ่านมากที่สุด เพื่อการเขียนในระดับมาก เพื่อการฟังในระดับปานกลางและน้อยเท่ากัน และเพื่อการพูดในระดับปานกลาง ในการอ่านนิสิตในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ ในการเขียนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยค ในการฟัง และพูด นิสิตในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้พจนานุกรมเพื่อต้องการทราบว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไร

คำถามข้อ 7 โดยทั่วไป ปัญหาที่นิสิตพบในการใช้พจนานุกรม

นิสิตในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกล่าวว่ามีปัญหาในการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษมากเนื่องจากไม่ทราบว่าเปิดหาคำใด มีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร และไม่เข้าใจความหมายของศัพท์ที่อธิบายไว้ นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้พจนานุกรมไทย-อังกฤษ เพราะมีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร ไม่พบคำที่ต้องการหาและคำไทยบางคำล้าสมัยเกินไปไม่รู้จัก เช่น ไชสื่อ

นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพราะมีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร ไม่พบคำที่ต้องการ ความหมายภาษาไทยไม่ตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษ และคำศัพท์ภาษาอังกฤษแปลเป็นภาษาไทยมีความหมายได้หลายความหมาย

คำถามข้อ 8 นิสิตเคยเรียนรู้วิธีการใช้พจนานุกรมในห้องเรียนหรือไม่

นิสิตร้อยละ 93.75 ตอบว่าเคยเรียนรู้วิธีการใช้พจนานุกรมในช่วงที่เรียนชั้นประถมศึกษา นิสิตร้อยละ 25 ตอบว่าไม่เคยเรียนรู้วิธีการใช้พจนานุกรมในห้องเรียน

คำถามข้อ 9 ในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ นิสิตใช้พจนานุกรมประเภทใด เพื่อวัตถุประสงค์อะไร

นิสิตทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่างใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเพื่อต้องการทราบว่าคำนั้นใช้อย่างไรในประโยค คำที่มักปรากฏร่วมกันกับคำคำนั้น และต้องการทราบว่าคำนั้นสะกดอย่างไร นิสิตร้อยละ 93.75 ใช้พจนานุกรมไทย-อังกฤษในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเพื่อหาคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับคำภาษาไทยที่ต้องการ นิสิตร้อยละ 18.75 ใช้ Talking Dictionary และ นิสิตร้อยละ 6.25 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพื่อค้นหาการสะกดคำในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

ข้อสังเกต / ข้อเสนอแนะ:

นิสิตในกลุ่มตัวอย่างทุกคนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษมากกว่า 1 รายวิชา และนิสิตในกลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกเกือบทุกตัวในคำถามข้อ 1 ข้อมูลที่นิสิตคิดว่า จะหาได้จากพจนานุกรม และข้อ 2 ประสพการณ์ของนิสิตใน

การหาข้อมูลจากพจนานุกรม ถึงแม้ว่าเกรตรายวิชาภาษาอังกฤษที่เคยเรียนจะดีหรือไม่ดีก็ตาม จะเห็นได้ว่าระดับคะแนนไม่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การใช้พจนานุกรม ซึ่งผลของการสำรวจนี้ยืนยันผลงานวิจัยที่เคยทำไว้ก่อนแล้ว กับนิสิตชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ (องค์อร ธนานาถ, 2544)

นิสิตในกลุ่มตัวอย่างใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษมากกว่าอังกฤษ-ไทย หรือ ไทย-อังกฤษ เพราะต้องการดูตัวอย่างการใช้คำนั้นในประโยค เพื่อนำไปเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพจนานุกรมมีบทบาทในการเรียนรายวิชาเขียนของนิสิตเป็นอย่างมาก

ถึงแม้ว่านิสิตร้อยละ 93.75 จะเคยเรียนการใช้พจนานุกรมมาแล้ว และส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับการใช้พจนานุกรม แต่ก็ยังมีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร

นอกจากนี้พจนานุกรมสองภาษาอาจทำให้ไม่ได้รับความหมายที่แท้จริงของคำศัพท์นั้น ถ้าใช้พจนานุกรมที่เป็นภาษาเดียวอาจเลือกความหมายที่เข้ากับบริบทที่ต้องการได้ง่ายกว่า

ปัญหาในการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ที่นิสิตพบ คือ หาคำศัพท์ที่ต้องการไม่พบหรือมีคำแปลไม่ละเอียดพอ โดยเฉพาะคำศัพท์ที่มีหลายความหมาย

นิสิตในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ยังคงใช้พจนานุกรมในการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือการเขียนซึ่งอาจเป็นเพราะนิสิตไม่ได้รับการฝึกให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทหรืออาจจะต้องการจะรู้ความหมายที่แท้จริงของคำศัพท์คำนั้น ส่วนในการเขียนนิสิตใช้พจนานุกรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะต้องการดูตัวอย่างการใช้คำศัพท์ในประโยคแต่อาจประสบปัญหาว่าไม่ทราบจะต้องหาคำใดให้ตรงกับความต้องการของตน

จากผลการสำรวจข้างต้น ผู้เรียนภาษาอังกฤษควรได้รับการฝึกให้ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ดูตัวอย่างการใช้คำศัพท์นั้นในประโยค และคำที่เกิดร่วมกับคำศัพท์นั้นด้วย เพื่อช่วยให้นิสิตเขียนเรียงความภาษาอังกฤษดีขึ้น นอกจากนี้แล้วนิสิตยังได้ทราบด้วยว่ามีข้อมูลประเภทใดบ้างที่จะหาได้จากพจนานุกรมเพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากพจนานุกรมที่มีอยู่อย่างเต็มที่

บรรณานุกรม

- องค์อร ธนานาถ. (2544). พจนานุกรม : ความสำคัญและพฤติกรรมการใช้ของนิสิต. *วารสารภาษาปริทัศน์*, 19, 49-62.
- Baxter, J. (1980). The Dictionary and Vocabulary Behavior: A Single Word or a Handful? *TESOL Quarterly*, 14(3), 325-336.
- Christianson, K. (1997). Dictionary Use by EFL Writers: What Really Happens?. *Journal of Second Language Writing*, 6(1), 23-43.
- Coady, J. (1997). L2 Vocabulary Acquisition: A Synthesis of the Research. In Coady, J., and Huckin, T., (Eds.). *Second-Language Vocabulary Acquisition: A Rational for Pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Garcia, S. S. (2006). *Dictionary Use in L2 Writing* (Doctoral dissertation, Universidad Autónoma de Nayarit, México). Retrieved from http://www.fonael.org/Articulos_Mem_FONAEL_II/Santos_Garcia_Saul.pdf
- Grabe, W. & Stoller, F.L. (1997). Reading and Vocabulary Development in a Second Language: a Case Study. In Coady, J. and Huckin, T. (Eds.). *Second Language Vocabulary Acquisition* (pp. 98-122). Cambridge: Cambridge University Press.

- Hulstijn, J. H. (1993). When Do Foreign-Language Readers Look Up the Meaning of Unfamiliar Words? The Influence of Task and Learner Variables. **The Modern Language Journal**, 77(2), 139-147.
- Jacobs, George M. (1989). **Dictionaries Can Help Writing -- If Students Know How To Use Them**. Retrieved from ERIC database. (ED316025).
- Lupescu, S. and Day, R. R. (1993). Reading, Dictionaries, and Vocabulary Learning. **Language Learning**, 43(2), 263-87.
- McCarthy, M. (1990). **Vocabulary**. Oxford: Oxford University Press.
- Martin, R. (1998). One Benefit of Monolingual Dictionaries in the Writing Classroom. **The Internet TESL Journal**, 6(10). Retrieved from <http://iteslj.org/Articles/Martin-Dictionaries.html>
- Nesi, H. and Meara, P. (1994). Patterns of Misinterpretation in the Productive Use. **System**, 22(1), 1-15.
- Scholfield, P. (1982). Using the English Dictionary for Comprehension. **TESOL Quarterly**, 16(2), 185-94.
- Summers, D. (1988). The Role of Dictionaries in Language Learning. In Carter R, McCarthy M, (Eds) : **Vocabulary and Language Teaching** (pp. 111-125). London: Longman.

ภาคผนวก 1
แบบสอบถาม
เรื่องการใช้พจนานุกรมเพื่อการเรียนภาษาอังกฤษ

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ หรือ เลือกคำตอบที่ต้องการโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง

1. นิสิตคิดว่าจะหาข้อมูลใดต่อไปนี้ได้จากพจนานุกรม (ตอบได้มากกว่า: 1 ข้อ)

☐ ความหมายของคำ	☐ การผันคำกริยา
☐ การสะกดคำ	☐ รูปของคำต่างๆ ที่มีรากศัพท์เดียวกัน
☐ ตัวอย่างการใช้คำ	☐ คำที่มักปรากฏร่วมกัน (collocation)
☐ ตำแหน่งของคำในประโยค	☐ อักษรย่อต่าง ๆ
☐ การออกเสียง	☐ อุปสรรค / ปัจจัย (prefix/suffix)
☐ การแยกพยางค์ของคำ	☐ ประเภทของคำ (part of speech)
☐ คำเหมือน / คำตรงข้าม	☐ คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
☐ ข้อมูลพิเศษเกี่ยวกับคำ เช่น เป็น American English, British English, เป็นคำเก่าที่ไม่ค่อยได้ใช้, เป็นคำที่ใช้ในภาษาพูด	

2. จากประสบการณ์ นิสิตเคยหาข้อมูลใดจากพจนานุกรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และ

โปรดเรียงลำดับจากมากที่สุด (5) ถึงน้อยที่สุด (1)

☐ ความหมายของคำ	☐ การผันคำกริยา
☐ การสะกดคำ	☐ รูปของคำต่างๆ ที่มีรากศัพท์เดียวกัน
☐ ตัวอย่างการใช้คำ	☐ คำที่มักปรากฏร่วมกัน (collocation)
☐ ตำแหน่งของคำในประโยค	☐ อักษรย่อต่าง ๆ
☐ การออกเสียง	☐ อุปสรรค / ปัจจัย (prefix/suffix)
☐ การแยกพยางค์ของคำ	☐ ประเภทของคำ (part of speech)
☐ คำเหมือน / คำตรงข้าม	☐ คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
☐ ข้อมูลพิเศษเกี่ยวกับคำ เช่น เป็น American English, British English, เป็นคำเก่าที่ไม่ค่อยได้ใช้, เป็นคำที่ใช้ในภาษาพูด	

3. พจนานุกรมที่นิสิตใช้ และความถี่ในการใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบและโปรดเรียงลำดับ และระดับการใช้พจนานุกรมแต่ละประเภทจากมากที่สุด (3) ถึงน้อยที่สุด (1)

- พจนานุกรมในรูปของหนังสือ
- อังกฤษ-อังกฤษ (โปรดระบุชื่อ) _____
- บ่อยที่สุด ปานกลาง ไม่ใช้เลย

การฟัง

- มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
- วัตถุประสงค์ในการใช้ ต้องการทราบว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไร
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

การพูด

- มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
- วัตถุประสงค์ในการใช้ ต้องการทราบว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไร
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

7. โดยทั่วไป ปัญหาที่นิสิตพบในการใช้พจนานุกรม (โปรดเรียงลำดับปัญหาจากมากที่สุด (5) ถึงน้อยที่สุด (1) และโปรดตอบทุกประเด็น)

- อังกฤษ - อังกฤษ คือ มีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร
- ไม่ทราบว่า จะเปิดหาคำใดเพื่อให้ตรงกับความหมาย
ของคำที่ต้องการจะใช้
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

- ไทย - อังกฤษ คือ มีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

- อังกฤษ - ไทย คือ มีปัญหาในการไล่ลำดับตัวอักษร
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

8. นิสิตเคยเรียนรู้วิธีการใช้พจนานุกรมในห้องเรียนหรือไม่

- เคย ขณะเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ __ / มัธยมศึกษาปีที่ __/ มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ __
- ไม่เคย
- เนื่องจาก _____
-
-
-

9. นิสิตเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ นิสิตใช้พจนานุกรม (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และโปรดเรียงลำดับเหตุผลจากมากที่สุด (5) ถึงน้อยที่สุด (1))

- อังกฤษ - อังกฤษ คือ
- ต้องการทราบว่าคำนั้นใช้อย่างไรในประโยค
- ต้องการศึกษาคำโครงสร้างประโยคจากตัวอย่างประโยคในพจนานุกรม
- ต้องการทราบว่าคำนั้นๆ มักปรากฏร่วมกับคำใดบ้าง เช่น คำบุพบท คำคุณศัพท์ หรือคำกริยาวิเศษณ์
- ต้องการทราบว่าคำนั้นสะกดอย่างไร
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

- ไทย - อังกฤษ คือ
- หาคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับคำภาษาไทยที่ต้องการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
-

- ไม่ใช่เลย เพราะ _____
- ใช้วิธีการอื่น (โปรดระบุ) _____

ประวัติผู้เขียน

อาจารย์จรรยา เกษี

- อักษรศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย